

DE PASSIE VAN: HAR HOLLANDS

LICHT!

Hij straalde toen hij in 2009 gekozen werd tot Eindhovens Trots. Had hij het van tevoren geweten, had hij ongetwijfeld een lichtgadget bedacht dat op het moment suprême zijn emoties zou hebben weergegeven. Misschien wel in de trant van de verlichte hersencellen die de brug bij de High Tech Campus oplichten en hem de Trots-titel opleverden.

TEKST: DOROTHÉE FOOLE
FOTO'S: JEROEN BROEKMANS

Lichtarchitect Har Hollands houdt wel van een grapje. Ooit bedacht hij als student een souvenir voor de lichtstad: een gloeilamp die via een lensje 'Groeten uit Eindhoven' op een zelfgekozen ondergrond projecteert. Philips nam 200 stuks in productie.

Eigenzinnig

Het zwarte canvas noemt Hollands de duisternis die hij wil bewerken. Of zijn afkomst - als Limburgse jongen uit de donkere mijnstreek - een rol speelt, geeft Hollands niet prijs. Hij regisseert het gesprek: ietwat chaotisch, eigenzinnig, soms van de hak op de tak, maar vooral gepassioneerd. Vragen over zijn studie architectuur en stedenbouw aan de TU/e wimpelt hij weg. „Ik mocht van mijn vader kiezen tussen Delft, Aken en Eindhoven. Het werd Eindhoven omdat dit echt

een werkstad is.”

Het feit dat hij een tijdje huisgenoot was van John Körmeling wil hij eigenlijk liever niet vermeld zien. En ook de vraag waarom hij zich ontwikkeld heeft tot lichtarchitect, beantwoordt hij deels. „Toen ik in 1983 afstudeerde ging het niet zo goed in de bouw. Bij Philips Lighting kon ik als lichtontwerper aan de slag. Maar moet je dat allemaal opschrijven? Dat is toch niet belangrijk?” Veertien jaar lang werkte Hollands bij Philips. Daar kreeg hij de kans zich te ontwikkelen tot lichtarchitect. „Die term heb ik zelf verzonnen, bestaat officieel niet eens.”

Hoogspanningsmasten

Hollands werkte veel in het buitenland. Toen Philips hem in 1998 vroeg zich permanent in Frankrijk te vestigen, haakte hij af. „Dat ging me te ver. Achter mijn huis bouwde ik een

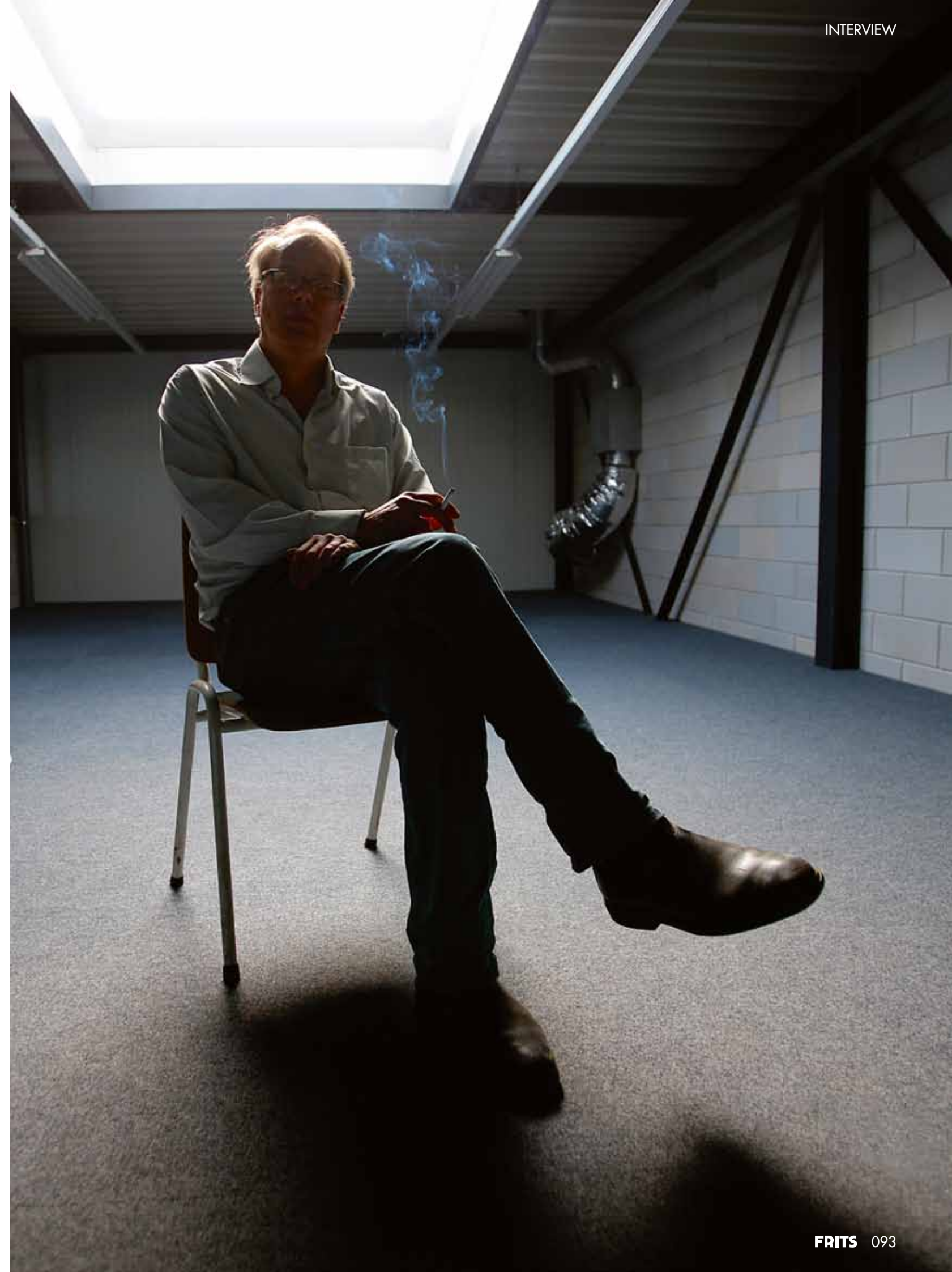
Viaduct over de A2/A67 bij de High Tech Campus in Eindhoven.

FOTO: LEON VERLAEK

De Traverse in Helmond hoort verlicht weer bij de stad.

FOTO: IVO BASTIAANSEN

kantoor en ik ben met één medewerker mijn eigen bedrijf gestart. Maar eigenlijk wil ik het met je over iets anders hebben.”

Over de hoogspanningsmasten in Eindhoven-Noord. Die wil Hollands verlichten. „Eindhoven heeft nu in het zuiden de verlichte High Tech Campus, maar ook aan de noordkant moet er licht stralen. Mijn plan is om de masten pulserend rood te kleuren en af en toe groen, omdat een klein gedeelte van de energie in Eindhoven opgewekt wordt door groene stroom.”

Emotie

„Ik wil iets extra's verbinden aan mijn ontwerpen: een plek, gebouw of object een bijzondere betekenis geven. Dat heb ik ook met de brug van de High Tech Campus over de A2/A67 gedaan. De hersenfoto die daarop gedrukt is, weliswaar 40.000 keer vergroot, heb ik niet toevallig gekozen. Ik wilde de identiteit van de High Tech Campus, waar al die verschillende bedrijven gevestigd zijn, versterken. Bedrijven die een synergie met elkaar hebben door hun sociale netwerk. Ze hebben elkaar nodig en komen samen tot iets. Het feit dat onze hersenen werken, heeft alles te maken met toe-

leidende en afleidende impulsen. Die zorgen ervoor dat we via ons zenuwstelsel bewegingen kunnen uitvoeren en pijn kunnen voelen. Ze vormen een biologisch netwerk. Ondanks het feit dat onderzoekers en ontwikkelaars op de Campus veel met elektronische werktuigen werken blijft hun denktuig: de hersenen. Het menselijk brein zit zo prachtig in elkaar dat ondanks alle kennis het nog steeds onmogelijk is dit door een machine te evenaren, er komt

namelijk ook nog emotie bij. Snap je?”

Lichtroute

Voor Hollands is licht meer dan licht. „Een soort immateriële bouwstof, magisch en feeriek, maar ook functioneel. In Utrecht heb ik diverse bruggen verlicht. Men wil er een permanente lichtroute realiseren. Via schaduweffecten heb ik ervoor gezorgd dat de Bezembrug daadwerkelijk geveegd wordt en het wapen van Utrecht, gebaseerd op de mantel van St. Maarten, fladdert nu letterlijk naar de Domtoren die bekroond is met een beeld van deze heilige.” En dan: „Ik heb gehoord dat ze de lichtlijn over de Emmasingel willen doven, dat is toch zonde?”

Een van de laatste projecten die hij met zijn vijf medewerkers aanpakte, is de donkere ruimtes onder de Traverse in Helmond. „In de winter laat ik het er sneeuwen en in de herfst vallen er blaadjes. De donkere onveilige ruimte is nu zichtbaar en vriendelijker geworden.” In de kantine van zijn bedrijf draait hij aan enkele knopjes. Van ijsblauw verkleurt het plafond naar zomerrood. „Afhankelijk van de weersomstandigheden en de werkdruk passen we hier de sfeer aan. Goed hè?”

Hoogspanningsmasten verbeelden de energiestroom naar Eindhoven. FOTO: LEON VERLAEK